

Ötéves a Műegyetemi Napok rendezvénysorozat

A BME Rektori Hivatala és a Hallgatói Önkormányzat 1999-ben első alkalommal rendezte meg a *Műegyetemi Napok* elnevezésű rendezvénysorozatot, amely az előző évek tavaszi kulturális fesztiváljának folytatásaként az intézmény legjelentősebb eseményének számít. A hét-nyolc napos rendezvénysorozatokat minden évben a különböző szakterületeken dolgozó mérnökök, szakemberek, valamint az egyetem, az államigazgatás és a szakmai szervezetek képviselőinek kötetlen találkozását biztosító mérnökbál nyitja meg, és az Egyetemi Tanács ünnepi ülése zárja, ahol új doktorokat avatnak, valamint átadják a tiszteletbeli doktori és az Egyetemi Tanács tiszteletbeli tagja kitüntető címeiket; e kettő között rangos, sokszor kiemelkedő szakmai, kulturális és sportrendezvények (szakkonferenciák, bemutatók, plenáris és szatellitkonferenciák, kerekasztal-megbeszélések, színházi, zenei és filmelőadások, képző- és fotóművészeti kiállítások, koszorúzások, sportversenyek stb.) tucatjai gazdagítják a programot. Jelen összefoglaló az egyetem ünnepeként tisztelt Műegyetemi Napok legfontosabb szakmai eseményeiről, ezen belül döntően a központi rendezvénynek számító – alapvetően a gazdasági élet képviselőinek és az egyetem oktatóinak, kutatóinak, doktorandusz hallgatóinak kapcsolatteremtését szolgáló – *Ipari Nyílt Napok* programjairól kíván áttekintést adni.

Műegyetemi Napok 1999. Ipari Nyílt Nap a multik jégében

Az első (február 27-től március 6-ig zajló) rendezvénysorozat különleges eseménye volt *József nádor* második világháborúban eltűnt, majd megkerült és régi fényében helyreállított szobrának felavatása a központi épület aulájában, valamint emléktábla elhelyezése *Heller Farkas* szülőházán. Két hatnapos kiállítás közül az egyik a terméktervező hallgatók munkáit, a másik a világörökség részeként nyilvántartott központi épület történetét,

értékeit, megmentésének törekvéseit mutatta be. Szakmai konferenciák keretében tájékoztatás hangzott el az EU 5. keretprogramjáról, valamint a szálerősítésű betonok gyártásáról. Az Egyetemi Tanács ünnepi ülésén *Babai László* akadémikusnak (Chicagói Egyetem), *Jüri Engelbert* professzornak (Tallinni Műszaki Egyetem), *Pilis Pál* professzornak (Quebeci Állami Egyetem) tiszteletbeli doktori, *Arnóth Lajos* Ybl-díjas építésznek tiszteletbeli mester címet adományozott; Az Egyetemi Tanács tiszteletbeli tagja kitüntetést négyen, a habilitált doktori fokozatot húszan, a doktor (PhD), illetve mester (DLA) címet nyolcvanven vehették át.

A március 3-i Ipari Nyílt Nap „Multik a Műegyetemen” címmel fórumot kívánt teremteni a Magyarországon nemrég letelepedett nemzetközi nagyvállalatok széles egyetemi szakközönség előtti bemutatkozásának. A plenáris ülésen *Chikán Attila* gazdasági miniszter megnyitja után először „A külföldi befektetők szerepe Magyarországon” címmel *Rudnay János*, a Nemzetközi Vállalatok Magyarországi Társaságának elnöke, majd négy vállalatvezető: *Boródi Attila* (Unilever), *Fodor István* (Ericsson), *Phil Collins* (Alcoa-Köfém) és *Straub László* (Knorr-Bremse) tartott előadást.

A rendezvény délutánján szervezett kari programok közül az Innotech Műegyetemi Innovációs Park egy kerekasztal-beszélgetés keretében a technológiai fejlődés látható irányjaival és kihívásaival, az Építészmérnöki Kar az építőmérnöki szakma jövőjével, a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar a műszaki menedzserek ezredfordulón szükséges tudásával, a Gépészmérnöki Kar a négyszintű mérnökképzéssel, a Közlekedésmérnöki Kar az ezredforduló közlekedésével, a Természettudományi Kar az oktatási és kutatói munka szoros kapcsolatával, a Vegyészmérnöki Kar poszterbemutató és doktorandusz-szimpózium keretében hat témakörrel, a Villamosmérnöki Kar az informatika-oktatás-társadalom kapcsolatával foglalkozott.

Műegyetemi Napok 2000. Ipari Nyílt Nap az informatika jegyében

2000. január 1-jétől az egyetem új elnevezése – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – részben visszaidézi az intézmény egy régi nevét, részben utal arra az új felelősségre és kihívásra, amelyet az új évezred jelent a mérnökképzés számára. A millenniumi év Műegyetemi Napokkal indult egyetemi rendezvénysorozata keretében (február 26. és március 4. között) a rektori tanácsterem előterében „Mába érő tegnapok” címmel állandó történeti kiállítás nyílt, amely (Németh József, Philip János és az R-Copy Plus munkája eredményeként) az egyetem történetének nagy korszakait, nemzetközi hírű mérnöktanárait, világhírű egykori tanítványait mutatta be magyar és angol nyelven; az aula kerengőjében a Szent Korona hologramja volt kiállítva, a Leporelló teremben pedig a *Népszabadság* 3 fotóriporter-évfolyama hallgatóinak legjobb képeit bemutató fotókiállítását tekinthették meg az érdeklődők. Az Egyetemi Tanács J. Thaison professzornak (Virginiai Egyetem), Pálincás Gábor egyetemi tanárnak (MTA Kémiai Kutatóközpont) tiszteletbeli doktor, Bajnay László Állami és Ybl-díjas építészmérnöknek tiszteletbeli mester címet adományozott; heten Professor Emeritus, hárman az Egyetemi Tanács tiszteletbeli tagja, 22-en habilitált doktori, illetve mesteri, 71-en doktori, illetve mesteri címet kaptak.

A március 1-jei Ipari Nyílt Nap programja az informatika jegyében zajlott. A hazai felsőfokú oktatási intézmények rangsorában a kutatási eredményeket tekintve első helyen álló Műegyetem és az Infopark által közösen szervezett esemény középontjában az infokommunikációs oktatás és kutatás állt, tekintettel arra, hogy hazánk első Informatikai és Technológiai Innovációs Parkja különleges lehetőségeket nyújt az oda települő cégek és az új Egyetemváros K+F tevékenységének koncentrálására. A plenáris előadások sorát *Detrekői Ákos* rektor bevezetője után *Katona Kálmán* közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter nyitotta meg, amelyhez csatlakozott *Zöldné Roska Marietta* helyettes államtitkár (MeH) „A nemzeti informatikai startégia irányai”, *Herbert Gerber* vezérigazgató (IBM) „IBM Hungary coming closer to universities”, *Kozma Béla* műszaki főigazgató (Matáv) „Fejlesztési együttműködések szerepe a Matáv műszaki-fejlesztési folyamatában”, valamint *Pap László* dékán (BME) „Kutatás-fejlesztési tevékenység a BME Villamosmérnöki és Informatikai Karán” című előadása. A központi rendezvények sorát a Magyar Felsőoktatás Barátai Alapítvány közreműködésével átadott Hewlett-Packard számítástechnikai eszközök átvétele zárta.

Műegyetemi Napok 2001. Ipari Nyílt Nap a környezetvédelem jegyében

A több mint 200 éves intézmény az 1861/62-es tanévtől kezdte használni – a világ műszaki felsőoktatási intézményei közül elsőként – a Műegyetem elnevezést, új szervezeti szabályzata révén 1871-ben a tudományegyetem rangjára emelkedett, 1901-ben pedig megkapta a doktori cím adományozásának jogát. A (február 24. és március 3. közötti) rendezvénysorozat különleges színfoltját képezte az a „Doktorrá fogadom” című kamara kiállítás, amely e centenáriumról a korabeli dokumentumokból, az első doktori szabályzatból, valamint a száz év alatt kiadott különböző doktori oklevelekből álló reprezentáns összeállítással emlékezett meg. Az évfordulóra való megemlékezés fényét emelte a 2000. év végén megjelent Millenniumi Évkönyv bemutatása is, amely az intézmény 1782. és 2000. közötti történetét, valamint mindazok felsorolását tartalmazza, akik az egyetemen doktori címet kaptak. A hagyományoknak megfelelően az Egyetemi Tanács nyilvános ülésén *Zenon Waszcyszyn* professzornak (Krakkói Műszaki Egyetem), *Klaus Friedrich* igazgatónak (Kompozit Anyagok Intézete, Kaiserslauter), *Mario del Cin* professzornak (Friedrich Alexander Universität) és *Rolf Gnadler* tanszékvezető egyetemi tanárnak (Karlsruhei Egyetem) díszdoktori címet adományozott, míg Professor Emeritus elismerést kilencen, a BME Egyetemi Tanácsának tiszteletbeli tagja címet ketten, habilitált doktori címet 17-en, doktori címet 81-en vehettek át.

A február 28-i Ipari Nyílt Nap központi témája a „Mérnök és környezet” volt, amelyet részben plenáris ülésen elhangzott előadások, részben kari programok formájában lezajlott előadások, laborbemutatók, demonstrációs és vitadélutánok jártak körül. A plenáris előadások címei és előadói *Katona Kálmán* elnök-vezérigazgató (MVM Rt.) megnyitója után a következők voltak: „Környezetügyeink és az EU-csatlakozás” – *Kemény Attila* helyettes államtitkár, Környezetvédelmi Minisztérium, „A települési környezet mint erőforrás” – *Enyedi György* akadémikus, az MTA alelnöke, „Mérnök és környezet: oktatás, kutatás és gyakorlat” – *Somlyódy László* akadémikus, tanszékvezető, „A fenntartható fejlődés szintjei” – *Szlávik János* egyetemi tanár, tanszékvezető. A plenáris üléshez kapcsolódott az Országgyűlés oktatási és tudományos bizottságának kihelyezett ülése, valamint a világ egyik legnagyobb informatikai vállalatoként működő Compaq és a BME közötti – az intézmény anyagi és szakmai támogatását egyaránt biztosító – együttműködési megállapodás aláírása, amelyet *Beck György* elnök-vezérigazgató és *Detrekői Ákos* rektor látott el kézjeggyével (1. ábra).

1. ábra Beck György elnök-vezérigazgató (balra) és Detrekői Ákos rektor 2001. február 28-án aláírja a Compaq–BME megállapodást (fotó: Philip János)

Az Ipari Nyílt Nap délutáni, a környezetvédelem aktuális kérdéseivel foglalkozó programjának kiemelt témaköreiben – zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság, bioenergia–bioüzemanyagok, közlekedés és környezetvédelem, környezetmednésment – hat helyszínen 40 előadás hangzott el. A központi rendezvények sorát *Illés Zoltánnal*,

az Országgyűlés környezetvédelmi bizottságának elnökével folytatott kerekasztal-beszélgetés zárta. A kiemelt témakörök mellett az egyes karok előadásokból, kiállításokból és poszterbemutatókból álló saját programokat is szerveztek, mindezeket túl az aulában az egyetem nyolc kara mutatta be a központi témához kapcsolódó eredményeit.

Műegyetemi Napok 2002. Ipari Nyílt Nap az életminőség jegyében

Az emberi élet szinte valamennyi területét közvetve vagy közvetlenül befolyásolja a mérnöki tevékenység, ez indokolhatja, hogy az Európai Unió 5. keretprogramjának kiemelt területe az életminőség javítását, illetve megtartását célzó kutatások támogatása; ennek alapján a február 23. és március 24. közötti rendezvénysorozat fő eseményei is e témakörök köré csoportosultak. Az Egyetemi Tanács ünnepi ülésén tiszteletbeli doktori címet kapott *Lovász László* kutató professzor (Microsoft Researche Seattler), *Sinai Yakov Grigorjevics* professzor (Princeton University), *Lauri Niinistö* professzor (Helsinki Műszaki Egyetem) és *Marco Giuseppe Filippo Maria Ajmone Marsan* professzor (Torinói Műszaki Egyetem); a Professor Emeritus elismerést hárman, az Egyetemi Tanács tiszteletbeli tagja címet hárman, a habilitált doktor címet 16-an, a PhD viselésének jogát 99-en, a DLA-címet 9-en kapták meg.

A február 28-i Ipari Nyílt Nap plenáris ülésén *Detrekői Ákos* rektor megnyitó szavai után „Kutatás és egészségmegőrzés” címmel *Pálincás József* oktatási miniszter (2. ábra), „A sport mindenké” címmel *Szekeres Pál* helyettes államtitkár (Ifjúsági és Sportminisztérium), „Akadálymentes épített környezet: célok és lehetőségek” címmel *Kovács Imre* főosztályvezető (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium), „Gyógyszerkutatás: a felfedezés kényszere” címmel *Orbán István* vezérigazgató (EGIS Rt.), „Az orvosbiológus mérnökképzés Magyarországon” címmel *Benyó Zoltán* egyetemi tanár (BME), valamint „Intelligens út- és járműrendszerek: vezetnek vagy vezetünk?” címmel *Bokor József* akadémikus (BME) tartott előadást. A délelőtti programot a BME és a Matáv közötti együttműködési szerződés aláírása zárta.

A Nyílt Nap délutánján részben a karok által szervezett szatellitrendezvényekre, részben „A tudás és a kulturális vagyón digitalizálása” című tudományos szimpóziumra került sor. Előbbiek sorában 7 előadássorozat zajlott az akadálymentes épített és tárgyi környezet, orvostechnikai kutatások, gyógyszeripari fejlesztések, levegőminőség javítása épü-

2. ábra Pálincás József miniszter előadást tart a 2002. február 28-i plenáris ülésen (fotó: Philip János)

letekben és köztereken, közlekedés és életminőség, európai integráció–fejlődés–innováció, valamint a BME OMIKK bemutatkozik témakörökben. Utóbbi keretében – *Stumpf István* miniszter, *Detrekői Ákos* rektor és *Arató Péter* dékán védnökségével – előadások hangzottak el az információs társadalom hatásairól (*Sík Zoltán* kormánybiztos, MeH IKB), a tudás és kultúra digitális korban elfoglalt helyéről (*Risztics Péter* igazgató, BME IK), a kulturális örökség digitalizálásáról (*Ecsedy István* helyettes államtitkár, NKÖM), a digitális archiválás technológiai kihívásairól (*Magyar Gábor* igazgató, BME IK), a digitális televíziózás és archiválás kérdéseiről (*Ágoston György* igazgató, MTV), a digitális könyvtárakról és digitális archívumokról (*Tószegi Zsuzsanna* igazgató, NJDK), az archívum mint 21. századi memória kérdéseiről (*György Péter*, MedLab vezető, IK). A rendezvényhez kapcsolódó, az aulában rendezett kiállításon az egyetem nyolc kara, valamint a BME OMIKK és a Pro Progressio Alapítvány mutatta be tevékenységét és szolgáltatásait; ez utóbbi külön tanácskozást is szervezett a GE Hungary Rt. és a BME együttműködéséről.

A szatellitrendezvények különleges színfoltja volt a Műegyetemhez 2001. július elsejével csatolt OMIKK első hivatalos egyetemi szereplése, amelynek keretében bemutatkozott *Fonyó Istvánné*, a BME OMIKK új főigazgatója, majd előadások hangzottak el az intézmény hagyományos és megújult szolgáltatásairól (*Stubnya György* főigazgató-helyettes), a könyvtári rekonst-

rukció eredményeiről (*Liszkey Béla* főigazgató-helyettes), az EU kutatás-fejlesztési keretprogramjáról és a nemzetközi technológiatranszferről (*Nyerges Gyula* osztályvezető), a Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszerről (*Tichy-Rács Ádám* osztályvezető), valamint a felsőoktatást és szakmai tájékoztatást szolgáló CD-ROM-okról (*Árkos Iván* szerkesztő).

Műegyetemi Napok 2003.

Ipari Nyílt Nap az EU-csatlakozás jegyében

A február 22. és március 1. közötti rendezvényesorozat gerincét képező Ipari Nyílt Nap mellett másik két kiemelkedő program fémjelzte az ötödik Műegyetemi Napok eseményeit. Az egyik a 100 éve született *Neumann János* munkássága előtt tisztelegő Neumann-év ünnepélyes megnyitása volt február 24-én, amelynek első eseményeként zajló „Információs Társadalom Konferencia” keretében *Kovács Kálmán* informatikai és hírközlési miniszter, *Magyar Bálint* oktatási miniszter, *Csepeli György* politikai államtitkár (IHM), *Ledniczky Péter* vezérigazgató (Magyar Befektetési és Kereskedelmi-fejlesztési Kht.), *Dessewffy Tibor* szociológus (ELTE), *Z. Karvalics László* igazgató (ITTK) és *Kovács Győző* Neumann-kutató tartott előadást; a konferenciát informatikai szakkönyvkiállítás és vásár, valamint az Europrix-díjas magyar weboldalak bemutatkozása kísérte. A másik *Sir Paul M. Nurse*, 2001-ben orvosi/fiziológiai Nobel-díjat kapott tudós (3. ábra) „Controlling the Cell Cycle” című előadása volt február 27-én. Az Egyetemi Tanács ebben az évben tiszteletbeli doktori címmel *Sir Paul M. Nurse* főigazgatót (Cancer Research UK Kutató Intézet), *Javier Solana* főtítkárt (Európai Unió Tanácsa), *Sigmar Wittig* igazgatótanács elnököt (Deutsches Zentrum für Luft und Raumfahrt), valamint *Aarne Evert Jutila* professzort (Helsinki Műszaki Egyetem) tüntette ki; Professor Emeritus címet kilencen, habilitált doktori címet 15-en, PhD-címet 90-en kaptak, az Egyetemi Tanács tiszteletbeli tagja címét egy fő kapta.

A február 26-i Ipari Nyílt Nap a „Csatlakozás az Európai Unióhoz: mérnöki kihívások?!” címet viselte. A rendezvény első programjaként a központi épület aulájában *J. Köppen*, magyarországi EU-nagykövet (4. ábra) nyitotta meg azt a kiállítást, amelyen az Építésmérnöki, az Építőmérnöki, a Gazdaság- és Társadalomtudományi, a Gépészmérnöki, a Közlekedésmérnöki, a Természettudományi, a Vegyészmérnöki, a Villamos és Informatikai Kar, a BME OMIKK, az Egyetemközi Orvos-

3. ábra Sir Paul Nurse, a 2001. év egyik Nobel-díjasa (jobbra) 2003. évi díszdoktorrá avatásán Kubinyi Miklós dékánnal (balra) beszélget (fotó: Philip János)

4. ábra Jürgen Köppen, az EU magyarországi nagykövete megnyitja a 2003. évi Ipari Nyílt Napok eseménysorozatát (fotó: Philip János)

biológiai Mérnökképzés, valamint a Földművelésügyi, az Informatikai és Hírközlési, a Gazdasági és Közlekedési, a Külügy- és az Oktatási Minisztéri-

um mutatta be posztereken, szóróanyagokon és kiadványokon keresztül a témához kapcsolódó tevékenységét, eredményeit és szolgáltatásait.

A díszteremben délelőtt zajlott plenáris ülésen *Detrekői Ákos* rektor megnyitja után *Baráth Etele* politikai államtitkár (MeH) a Nemzeti Fejlesztési Tervről, *Michelberger Pál* akadémikus (BME KM) a Magyarország gazdasági növekedését segítő infrastruktúrák fejlesztéséről, *Veress József* tanszékvezető (BME GTK) az EU és Magyarország kapcsolatáról, *Varga Pál* főosztályvezető (KVM) hulladékkezelési feladatokról tartott előadást.

A hagyományoknak megfelelően délután a karok és intézmények által rendezett szatellitkonferenciákra került sor. Ezek keretében a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar „Társadalmi és gazdasági kihívások az EU-csatlakozás kapcsán” című konferenciáján hat, a BME Gépészmérnöki, Közlekedésmérnöki és Vegyészmérnöki Karai közös „Hazai környezetvédelem az EU-csatlakozás elvárásainak tükrében” című konferenciáján öt, az Építészmérnöki, Gépészmérnöki és Közlekedésmérnöki Kar konferenciáján „Közlekedési és energetikai infrastruktúrák az EU-csatlakozás tükrében” címmel hat előadás hangzott el. E konferenciák sorát gazdagította az INNOTECH-kerekasztal „Versenyképesség és innováció a kis- és középvállalati körben” című tanácskozása, az anyaggyártók bemutatkozása, valamint a Közlekedésmérnöki Kar doktoranduszainak bemutatója és beszámolója.

A szatellitrendezvények sorában a BME OMIKK részben a Magyar Könyvtáros Egyesület Műszaki Könyvtáros Szekció tagjai számára szervezett könyvtárbemutatóval, részben az „EU-információs szolgáltatások a BME OMIKK-ban” című konferenciával vett részt. Előbbi házigazdája *Fonyó Istvánné* főigazgató volt; utóbbi keretében elsőként *Vásárhelyi Pál* címzetes főigazgató tartott előadást az EU-csatlakozás könyvtárakkal kapcsolatos tudnivalóiról, majd szakmai előadások hangzottak el az intézmény kibővült szervezetéről és feladatairól, illetve új szolgáltatásairól (*Fonyó Istvánné* főigazgató–*Liszky Béla* főigazgató-helyettes), az egyetemes ALEPH-katalógus használatáról (*Árosy Lajos* főtanácsos), valamint az oktatást-tudományt szolgáló elektronikus információszolgáltatásokról (*Árkos Iván* szerkesztő).

A Műegyetemi Napok rendezvénysorozat az elmúlt évek során a hazai felsőoktatási intézmények egyik – számos vélemény szerint a – leggazdagabb és legszínvonalasabb eseményévé nőtte ki magát, s például szolgál nem egy hasonló kezdeményezésnek. Mindezt nemcsak az egyre sokasodó és bővülő tematikájú szakmai programok, változatos kulturális és sportesemények, egyre nagyobb számban érdeklődő külső kiállítók és neves, olykor világhírű előadók szereplése igazolják, hanem az is, hogy az ipari szféra képviselői körében egyre bővül az a jelenleg mintegy félezres törzsgárda, amelynek tagjai rendszeresen megjelennek az Ipari Nyílt Nap rendezvényein, továbbá az, hogy a szak- és tömegkommunikáció súlyának és jelen-

tőségének megfelelően foglalkozik a rendezvényről szóló hírveréssel és tájékoztatással. Mindez természetesen nem a véletlen műve: a siker a szervezők – Rektori Hivatal, Diákközpont, Műegyetemi Ifjúság Szolgáltató Kht., Egyetemi Hallgatói Képviselőtestület, az egyes karok és intézmények képviselőiből álló, *Horvai György* tudományos rektorhelyettes által elnökölt Koordinátorok Tanácsa, valamint a *Dallos Györgyi* vezette PR Iroda – sok hónapos tervező, előkészítő és szervező munkájának gyümölcse.

Árkos Iván
(BME OMIKK)

Hozzáférés: van remény a jobbításra?

A londoni University College tudományos kommunikációs igazgatója úgy látja, hogy újra kell értelmezni a tudományos információkhoz való hozzáférés lehetséges kérdéseit és lehetséges modelljeit. A mai helyzetről sokan azt gondolják, hogy ilyen olyan – pénzügyi, jogi stb. – korlátozások csökkentik a szükséges információkhoz való hozzáférés esélyét. Az információhasználat pedig – általánosságban gondolkodva – a személyek és országok számára mindinkább a gazdasági siker kulcs tényezője. Akik hozzáférnek a számukra szükséges információkhoz, egészen más versenyhelyetbe kerülnek, mint ezt nélkülöző vetélytársaik. „Szeptember 11-e” után rendkívül sok minden változott a világban, de a tudományos információ ugyanolyan alaptényező maradt, mint korábban volt. Viszont változatlan az egyre emelkedő ár, a korlátozó licenc, az állománygyarapítás költségvetési korlátja és egyebek. Egyszóval: egyértelműen fokozódó szükségletek és igények egyfelől, korlátok, akadályok a hozzáférés terén másfelől.

Tudományos közösségek, kiadók, információs vállalkozások és könyvtári egyesülések, konzorciumok keresik lázasan a megoldás módjait. Hol tartunk, mik az esélyek?

A budapesti felhívás a nyílt hozzáférés kezdeményezését (*Budapest Open Access Initiative = BOAI*; <http://www.soros.org/openaccess>) javasolja: a tudósok azon régi hajlamát, hogy megosszák legfrissebb kutatásaik eredményeit, felfedezéseiket társaikkal és minden érdeklődővel, most össze kell kapcsolni a világháló nyújtotta technikai háttérrel. A tudományos közlemények szabad és korlátozás

nélküli terjesztéssel szolgálják a további kutatást, az oktatást, és minden hasznos kezdeményezést. Két eljárást javasol a felhívás: egyrészt a szerzők saját digitális archívumainak megteremtését, másrészt olyan „alternatív” folyóiratok megteremtését, melyek ingyenesen elérhetők a hálón. A felhívás így valódi víziót kínál a lehetséges jövőbeni megoldásokhoz. Érdemes azonban áttekinteni az egyéb megoldási kísérleteket is.

A legnagyobb (folyóirat)kiadók által terjesztett „csomagok” már széles körben terjednek. Ezek előre meghatározott számú és összetételű elektronikus időszaki kiadványt kínálnak a felhasználóknak, elsősorban könyvtáraknak. A „nagy üzletről”, ahogy szellemes és kritikus cikkében *Ken Frazier* nevezi (*The librarians' dilemma: contemplating the costs of the „Big Deal”*. = *TMT*, 2002. 4. sz. p. 155–160.), kétségbe vonható, hogy valóban a könyvtárak javát szolgálja-e. Látszatra egyértelműen jó, hogy nagyjából ugyanannyi pénzért több információhoz juthat a megrendelő. De ha a több egyben szükségtelen ballaszt is, amely iránt senki nem érdeklődik, akkor vajon javult-e jótányt is az információhoz való hozzáférés, kérdezi *Frazier*. A konkrét felhasználó adott cikkekre tart igényt, s az illet nem tartalmazó kiadványok bármily impozáns listája hidegen hagyja. Így – szerinte – a „nagy üzlet” érvényessége legalábbis egyoldalú. Jobban szolgál(hat)ja a könyvtári terület érdekét, ha a kiadó (terjesztő) a konkrét igények szerint „személyre szabja” a felkínált elektronikus kiadványok listáját. Továbbá sokat jelenthet, ha a felhasználási szerződés tényleg felhasználóbarát. E tényezők elősegíthetik az ár és a – ténylegesen igényelt –